

รายงาน การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประจำปี พ. 2567
งบประมาณ ศ. 2567

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

SBN : 067 - 04134 - 13

คำนำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในการปฏิบัติงาน โดยวิเคราะห์ ความเสี่ยงการทุจริต ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริต มุ่งการบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ ยังนำความเสี่ยงการทุจริตที่ได้นี้มากำหนดเป็นมาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 อีกด้วย เพื่อมุ่งตอบสนองต่อ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยการทุจริต ตลอดจนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาออนไลน์ (Integrity and Transparency Assessment Online: TA Online) มีคำแนะนำที่สูงขึ้นตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดไว้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
ส่วนที่ 1 บทนำ	
1. หลักการและเหตุผล	1
2. วัตถุประสงค์	3
3. ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม	4
ส่วนที่ 2 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	
1. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	5
1) เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)	
2) เกณฑ์ผลกระทบ (impact)	
3) เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Degree of Risk)	
2. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	9
3. มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	11
ภาคผนวก	
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	15
ภาพข่าวการดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	17

ส่วนที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การประเมินความเสี่ยงในองค์กร (Enterprise Wide Risk Assessment) เป็นมาตรฐานหลักในการดำเนินงานที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เนื่องมาจากการเมือง เศรษฐกิจ ความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์หรือความเสี่ยงที่เกิดจากกระบวนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ผิดพลาด รวมถึงความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์อันเกิดขึ้นจากโอกาสหรือเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ที่จะส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายเกิดการเบี่ยงเบนโดยการวัดจากผลกระทบที่ได้รับและโอกาสที่จะเกิด เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงเป็นการทำนายอนาคตอย่างมีเหตุมีผล มีหลักการ และหาทางลดหรือป้องกันความเสียหายในการทำงานแต่ละขั้นตอน การทำการประเมินความเสี่ยงมาช่วยเสริมร่วมกับการทำงาน จะช่วยให้ภาระงานที่ปฏิบัติการ อยู่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และป้องกันโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และปัญหาที่จะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน ความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการองค์กรเป็นเรื่องส่วนรวมที่ทุกคนในองค์กรต้องเกี่ยวข้อง ตั้งแต่คณะกรรมการ ผู้บริหารระดับสูงจนถึงผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องทุกคนที่ต้องพิจารณาวิเคราะห์ในเชิงลึกเชิงบูรณาการ และเชื่อมโยงกับการกำหนดกลยุทธ์ โยบายแผนงาน แผนปฏิบัติการกิจกรรมขององค์กร ซึ่งการจัดการความเสี่ยงที่ดีจะเป็นการวัดความสามารถ และการดำเนินงานของบุคลากรภายในองค์กร องค์กรที่มีการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในองค์กรควรมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกัน และควบคุมให้เหมาะสมกับภารกิจเพื่อลดสภาพปัญหาหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น และสร้างความเสียหายหรือความสูญเสียให้กับองค์กรได้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตโดยวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยว ในประเด็นเกี่ยวข้องกับสินบน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารจัดการปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจาก การปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต

ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมที่ เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์

โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผลหรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากระบบงานภายในขององค์กร/กระบวนการเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่นการประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับขั้นตอน การดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงินดังกล่าว

4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัย หรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก 2 ปัจจัย คือ

1) **ปัจจัยภายใน** เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุม กำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

2) **ปัจจัยภายนอก** เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือ สภาพการแข่งขัน สภาพแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

“ทุจริต” หมายถึง เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้ โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 1 (1))

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายถึง การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้ (พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2552 มาตรา 4)

1. การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่ง หน้าที่ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเอง หรือผู้อื่น
2. การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่ง หรือหน้าที่ซึ่งที่ตนไม่ได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้นเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้ โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น
3. การใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือ

4. การกระทำอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

“**ประพฤติมิชอบ**” หมายถึง การใช้อำนาจในตำแหน่ง หรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือมติ คณะรัฐมนตรีที่มุ่งหมายจะควบคุมการรับ การเก็บรักษาหรือ การใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

“**สินบน**” หมายถึง ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคลเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นกระทำการ หรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่านั้นชอบ หรือมิชอบด้วยหน้าที่

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน จึงหมายถึง กระบวนการ วิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบ ในการบริหารจัดการปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในครั้งนี้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตาม กรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) โดยทาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ได้ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับสินบน ของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 2 ประเด็น ดังนี้

1. การจัดซื้อจัดจ้าง
2. การบริหารงานบุคคล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อค้นหาความเสี่ยงจากกระบวนการทำงานของงานจัดซื้อจัดจ้าง และงานบริหารงานบุคคล
2. เพื่อหาแนวทางป้องกันความเสี่ยงจากกระบวนการทำงาน ของงานจัดซื้อจัดจ้าง และงานบริหารงานบุคคล
3. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่ อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้

ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตแลประพฤติมิชอบ หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
ความเสี่ยง (Risk)	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงาน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ ผลกระทบทางลบ เรียกว่า ความเสี่ยง ผลกระทบทางบวก เรียกว่า โอกาส
ความเสี่ยง /ปัญหา	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม ปัญหา : เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก 2 ปัจจัยคือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

ส่วนที่ 2

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในการปฏิบัติงาน โดยวิเคราะห์ ความเสี่ยงการทุจริต ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงอาศัยขั้นตอนหลักในการประเมิน 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
2. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
3. การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 ได้ดำเนินการกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือด้านโอกาสที่จะเกิดการทุจริต และด้านผลกระทบ และกำหนดการให้คะแนนทั้ง 2 ปัจจัย รายละเอียดดังนี้

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นโดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

1. เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)

โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (likelihood)		
5	มีโอกาสเกิดขึ้นสูง	(มากกว่า 50%)
4	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง	(31 - 50%)
3	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง	(11 - 30%)
2	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง	(6 - 10%)
1	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก	(น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 %)

2. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
5	เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน บุคลากรถูกข่มขู่ความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
4	ภาพลักษณ์หน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง
3	หน่วยตรวจสอบจากภายนอก เข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
2	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงบุคลากรภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
1	แทบจะไม่มี

3. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ 4 ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk: E)	15-25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk: H)	9-14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk: M)	4-8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk: L)	1-3 คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ}$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน (4 Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
สูงมาก (Extreme)	15-25 คะแนน	มีมาตรการลด และประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
สูง (High)	9-14 คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	4-8 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	1-3 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	1	2	3	4	5
5	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
1	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิชอบ

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินให้ละเอียดและชัดเจน มากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงาน อาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้นการค้นหาความเสี่ยงการทุจริตค้นหาจาก ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมติฐานหรือ เป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูล ไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้น อยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริตด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญ ต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัด จากการบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยี ไม่มีหรือไม่พอ บุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมายมาปนกับความเสี่ยงการทุจริต เพราะจะทำให้ละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 1 โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 แบ่งการประเมินความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น 2 ประเด็น คือ

- 1) การจัดซื้อจัดจ้าง
- 2) การบริหารงานบุคคล

**ตารางแบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ปีประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567**

ตารางที่ 1 การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ประเด็นการพิจารณา	แหล่งความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	Risk Score (L x I)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
การจัดซื้อจัดจ้าง	การตรวจรับพัสดุ	อาจมีการรับสินบนในส่วนของ การตรวจรับ	3	2	6
	การกำหนดราคากลางการจัดซื้อจัดจ้าง	อาจมีการรับสินบนเพื่อให้การกำหนดราคากลางเอื้อประโยชน์แก่ผู้ค้า	2	4	8
การบริหารงานบุคคล	การสอบครูผู้ช่วย	อาจมีการรับสินบนเพื่อช่วยเหลือผู้เข้าสอบครูผู้ช่วย	2	4	8
	การโอนย้าย	อาจมีการรับสินบนเพื่อให้มีการพิจารณาที่ไม่เป็นธรรม	3	2	6

ขั้นตอนที่ 3 การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตส่วน ลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือก ในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมี หลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าเหมาะสมกับระดับความ เสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมิน มาประกอบด้วย

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของ กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำ การประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน (ดูคำอธิบายเพิ่มเติมตามตารางด้านล่าง)

ระดับ	คำอธิบาย
	การประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่ สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสียหายอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผลการควบคุมไม่ ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

การประเมินมาตรการดำเนินการเพื่อพิจารณา จัดทำหรือปรับปรุงมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตควรเชื่อมโยงให้ มี ความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผลว่ามาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความ เสี่ยงการทุจริตใหม่หากพบว่ารูปแบบการทุจริตหรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตามวงจร PDCA

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1 จึงได้ดำเนินการกำหนดและปรับปรุงมาตรการ ควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ตามผลการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน โดยกำหนดมาตรการตามตารางดังต่อไปนี้

มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ประเด็น ความเสี่ยง	แหล่งความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	โอกาส/ ผลกระทบ			มาตรการและการดำเนินการใน การบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ /กำหนดเสร็จสิ้น
			L	I	RS		
การจัดซื้อจัด จ้าง	การตรวจรับพัสดุ	อาจมีการรับสินบนในส่วนของ การตรวจ รับ	3	2	6	ผู้บริหารมีนโยบายที่ชัดเจนในการ รับสั่งของหรือ ประโยชน์ใดเกี่ยวกับการ ปฏิบัติหน้าที่ราชการ	กลุ่มอำนวยการ มีนาคม 2567
						จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับ การแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตัว และผลประโยชน์ส่วนตน และการดำเนินการที่เป็น ผลประโยชน์ทับซ้อนในการ ปฏิบัติงาน	กลุ่มอำนวยการ พฤษภาคม 2567
						จัดทำมาตรการป้องกันการทุจริตใน การจัดซื้อจัดจ้าง	กลุ่มบริหารงานการเงินฯ สิงหาคม 2567
						กำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจรับ พัสดุ ไม่น้อยกว่าสามคน	กลุ่มบริหารงานการเงินฯ สิงหาคม 2567
						จัดให้มีช่องทางรับเรื่อง ร้องเรียน ในหลาย ช่องทาง ที่ สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย	กลุ่มกฎหมายและคดี กลุ่มส่งเสริมการศึกษา ทางไกล มีนาคม 2567

ประเด็น ความเสี่ยง	แหล่งความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	โอกาส/ ผลกระทบ			มาตรการและการดำเนินการใน การบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ /กำหนดเสร็จสิ้น
			L	I	RS		
						จัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมและ วัฒนธรรม ไม่เรียก ไม่รับ ไม่ให้ ของกำนัลหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตาม อำนาจหน้าที่	กลุ่มอำนวยการ มีนาคม 2567
	การกำหนดราคากลาง การจัดซื้อจัดจ้าง	อาจมีการรับสินบนเพื่อให้การกำหนด ราคากลางเอื้อประโยชน์แก่ผู้ค้า	2	4	8	จัดให้มีคู่มือในการป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อนและให้ ผู้บังคับบัญชาในทุกระดับกำกับให้ บุคลากรใน สังกัดปฏิบัติตามอย่าง เคร่งครัด	กลุ่มกฎหมายและคดี กลุ่มอำนวยการ มีนาคม 2567
						กำหนดให้มีคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบการกำหนดราคากลาง	หน่วยตรวจสอบภายใน
การ บริหารงาน บุคคล	การสอบครูผู้ช่วย	อาจมีการรับสินบนเพื่อช่วยเหลือผู้เข้า สอบครูผู้ช่วย	2	4	8	จัดทำมาตรการป้องกันการทุจริต การสอบ	กลุ่มบริหารงานบุคคล มีนาคม 2567
						มีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบโดยทั่ว กันว่าอย่าหลงเชื่อผู้อ้างว่าสามารถ ช่วยเหลือในการสอบได้ หากพบให้ แจ้งเบาะแส	กลุ่มบริหารงานบุคคล ตุลาคม 2567
	การโอนย้าย	อาจมีการรับสินบนเพื่อให้มีการ พิจารณาที่ไม่เป็นธรรม	3	2	6	มีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบโดยทั่ว กันว่าอย่าหลงเชื่อผู้อ้างว่าสามารถ	กลุ่มบริหารงานบุคคล ตุลาคม 2567

ประเด็น ความเสี่ยง	แหล่งความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Factor)	โอกาส/ ผลกระทบ			มาตรการและการดำเนินการใน การบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ /กำหนดเสร็จสิ้น
			L	I	RS		
						ช่วยเหลือในการโอนย้ายทุกครั้งเมื่อ มีประกาศรับโอนย้าย	
						ดำเนินการลงโทษทางวินัย ทาง ปกครอง และทางกฎหมาย ตาม ความเหมาะสม ต่อผู้บริหารหรือ บุคลากรซึ่งถูกตัดสินว่าได้กระทำ ความผิดทุจริตอย่างเด็ดขาด	กลุ่มกฎหมายและคดี

ภาคผนวก

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการการประเมินความเสี่ยงฯ

คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต ๑
ที่ ๒๐๙๙ /๒๕๖๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความเสี่ยง และบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต ๑

*****

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ตามแนวทางประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ ฉบับประมวล พ.ศ.๒๕๖๗ โดยจะต้องเผยแพร่ข้อมูลการดำเนินงานผ่านทางเว็บไซต์หน่วยงาน ในข้อ ๐๓๐ และ ๐๓๑ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความเสี่ยง และบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต ๑ ประกอบด้วย

๑. นางสุธีรัตน์ อริเดช	ผอ.สพป.ลำพูน เขต ๑	ประธานกรรมการ
๒. นายวินัย แบนน้อย	รอง ผอ.สพป.ลำพูน เขต ๑	รองประธานกรรมการ
๓. นายพิชัย บุญมาหนองคู	รอง ผอ.สพป.ลำพูน เขต ๑	กรรมการ
๔. นายกฤติน พันธุ์เสนา	รอง ผอ.สพป.ลำพูน เขต ๑	กรรมการ
๕. นางนงคราญ ปัญญาสิทธิ์	ผอ.กลุ่มนิเทศ ติดตาม ประเมินผลฯ	กรรมการ
๖. นางสาวเกสรพรรณ ใจคำ	ผอ.กลุ่มนโยบายและแผน	กรรมการ
๗. นางธัญญพัทธ์ ขากากุก	ผอ.กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์	กรรมการ
๘. นางสาวอังฉศนา ไวกูมิ	ผอ.หน่วยตรวจสอบภายใน	กรรมการ
๙. นางภัทษร คำแหง	ผอ.กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	กรรมการ
๑๐. นางปณยวีร์ รื่นเรือง	ผอ.กลุ่มบริหารงานบุคคล	กรรมการ
๑๑. นายเดชอนัน คุณุ	ผอ.กลุ่มกฎหมาย และคดี	กรรมการ
๑๒. นายกนกบุญ กระแสร์	ผอ.กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกลฯ	กรรมการ
๑๓. นางนิตยา ปาระมี	ปฏิบัติหน้าที่ ผอ.กลุ่มพัฒนาครูฯ	กรรมการ
๑๔. นางน้ำค้าง ทนินชัย	นักวิชาการพิเศษชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๑๕. นางสุชาดา จิโนเป็ง	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๑๖. นางสุภัทตรา เหลือหาญ	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๑๗. นางศิริเพ็ญ ไชยหนู	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	กรรมการ
๑๘. นางสาวณัฐรัตน์ ดิทยาน	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	กรรมการ
๑๙. นายพีระณัฐ สังข์สอน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	กรรมการ
๒๐. น.ส.ณิชาดา วิเศษภาค	นิติกรปฏิบัติการ	กรรมการ
๒๑. นางสาวอิสรารัตน์ บุญช่วย	นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ	กรรมการ

~ ๒ ~

๒๒. นายชัยกฤต อินต๊ะขาว	เจ้าพนักงานพัสดุชำนาญงาน	กรรมการ
๒๓. นางสาวจอมญาติา โชคราดานันท์	ผอ.กลุ่มอำนวยการ	กรรมการและเลขานุการ
๒๔. นายนิมิตร ไธตฟู	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการดำเนินการประเมินความเสี่ยง มีหน้าที่ในการประเมินความเสี่ยง และเสนอมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงในการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต ๑

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ เดือน มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๗

(นางสุธีรัตน์ อริเดช)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต ๑

ประชุมประเมินความเสี่ยงและกำหนดแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

วันที่ 19 มิถุนายน 2567 เวลา 13.30 น. ดร.สุธีรัตน์ อริเดช ผอ.สพป.ลำพูน เขต 1 มอบหมายให้ ดร.กฤตินี พันธุ์เสนา รอง.ผอ.สพป.ลำพูน เขต 1 เป็นประธานในการประชุม ประเมินความเสี่ยงและกำหนดแนวทางการบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน โดยมี ดร.พิชัย บุญมาหนองคู รอง.ผอ.สพป.ลำพูน เขต 1 พร้อมด้วย นางธัญญพัทธ์ ขากาดุก ผอ.กลุ่มบริหารงานการเงิน และสินทรัพย์ นางสาวจอมญาติา ไชยธาตานันท์ ผอ.กลุ่ม อำนวยการ นางสาวอังณ์คนา ไวกุฒิ ผอ.หน่วยตรวจสอบ ภายใน และบุคลากร สังกัด สพป.ลำพูน เขต 1 ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุมบุษราคัม สพป.ลำพูน เขต 1

65/2 หมู่ 4 ถนนลำพูน-ป่าซาง ตำบลต้นธง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน 51000
โทรศัพท์ 0-5300-3551
โทรสาร 0-5300-3550

เว็บไซต์ www.lpn1.obec.go.th
facebook <http://facebook.com/lamphunareaone>

ข่าวประชาสัมพันธ์
สพป.ลำพูน เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
65/2 หมู่ 4 ตำบลต้นธง
อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน 51000

www.lamphun1.go.th

053-003551